

Spis treści

Wstęp do wydania polskiego	13
Wstęp	15
Rozdział 1. Wstęp	19
1. Kluczowe tezy	19
2. Państwo dobrobytu i jego cele	23
3. Struktura książki	25
Część I. TEORIA EKONOMII	29
Rozdział 2. Rynek i informacja	31
1. Państwo dobrobytu z doskonałą informacją	31
2. Niedoskonała informacja na rynku dóbr	34
2.1. Rodzaje interwencji	34
2.2. Informacja oraz inne problemy	35
3. Niedoskonała informacja na rynku ubezpieczeń	40
3.1. Ubezpieczenie aktuarialne w warunkach doskonałej informacji	40
3.2. Problemy z informacją	42
3.3. Ubezpieczenie społeczne jako odpowiedź na niedoskonałości informacyjne	47
4. Konsekwencje	49
4.1. Sukces rynku	49
4.2. Niedoskonałość rynku oraz niedoskonałość rządu	51
4.3. Interwencja państwa: kiedy? dlaczego? oraz jak?	54
Część II. UBEZPIECZENIE	57
Rozdział 3. Miraż prywatnego ubezpieczenia na wypadek bezrobocia	59
1. Cele	61
2. Problemy z informacją	62
2.1. Model podstawowy	62
2.2. Warunki techniczne	62
2.3. Hazard moralny	65
2.4. Nieaplikowalność rozwiązań z sektora publicznego	68

3. Problemy operacyjne	71
3.1. Obowiązek	71
3.2. Ochrona jednostek	72
3.3. Obliczanie odpowiedniego prawdopodobieństwa	75
4. Wnioski	76
4.1. Argumenty teoretyczne	76
4.2. Implikacje dla polityki	77
4.3. Ostateczny wynik	78
Rozdział 4. Problemy z ubezpieczeniem zdrowotnym	80
1. Cele	80
2. Problemy z informacją	83
2.1. Opieka zdrowotna	83
2.2. Ubezpieczenie medyczne	85
3. Finansowanie ochrony zdrowia: możliwości	96
3.1. Prywatne finansowanie i produkcja prywatna	97
3.2. Państwowe finansowanie i produkcja państwowa	101
3.3. Państwowe finansowanie i produkcja prywatna	103
4. Wnioski	106
Rozdział 5. Problemy ubezpieczeń XXI wieku	108
1. Badania genetyczne	108
1.1. Problemy	109
1.2. Próby rozwiązania kwestii	112
1.3. Preferowane rozwiązania	116
2. Ubezpieczenie opieki długoterminowej	117
2.1. Problemy informacyjne	118
2.2. Preferowane rozwiązania	122
Część III. EMERYTURY	127
Rozdział 6. Ekonomia emerytur	129
1. Cele	129
2. Kluczowe znaczenie produkcji	130
3. Niepewność i ryzyko	132
3.1. Niepewność i ryzyko w systemach emerytalnych	132
3.2. Ryzyko świadczeniobiorcy (emeryta)	133
4. Problemy z informacją	135

Rozdział 7. Błędne wytyczne kształtowania systemów emerytalnych .. 137

1. Mitologia makroekonomiczna	137
1.1 Mit 1: finansowanie kapitałowe neutralizuje efekty niekorzystnych zmian demograficznych	137
1.2 Mit 2: jedynym sposobem finansowania kapitałowego jest gromadzenie oszczędności emerytalnych	142
1.3 Mit 3: istnieje bezpośredni związek pomiędzy finansowaniem kapitałowym a wzrostem gospodarczym	144
1.4 Mit 4: finansowanie kapitałowe obniża państwowe wydatki emerytalne	147
1.5 Mit 5: spłata długu jest zawsze dobrą decyzją	148
2. Mity dotyczące tworzenia systemu emerytalnego	155
2.1 Mit 6: system kapitałowy pozytywnie wpływa na rynek pracy	155
2.2 Mit 7: system kapitałowy zapewnia dywersyfikację ryzyka	157
2.3 Mit 8: szeroki wybór zwiększa dobrobyt	163
2.4 Mit 9: system kapitałowy jest lepszy, gdy realne stopy zwrotu przewyższą realny wzrost płac	165
3. Rola rządu	171
3.1 Mit 10: emerytury prywatne ograniczają rolę rządu w zakresie prowadzenia polityki emerytalnej	171

Rozdział 8. Kształtowanie systemów emerytalnych: możliwe rozwiązania

1. Wnioski z teorii ekonomii	174
2. Kluczowe elementy w reformowaniu systemu emerytalnego	176
2.1 Warunki wstępne dla sektora państwowego	176
2.2 Warunki wstępne dla sektora prywatnego	179
3. Wybór polityki	184
3.1 Elementy konstrukcyjne	184
3.2 Łączenie elementów ze sobą	188
4. Wnioski	195

Rozdział 9. Problemy związane z emeryturami w XXI wieku

1. Starzenie się ludności: czy stać nas na emerytury?	199
2. „Transferowalne” emerytury: państwo dobrobytu jak skorupa ślimaka ..	204
2.1 Problem	204
2.2 Systemy o zdefiniowanej składce	206
2.3 Systemy o zdefiniowanym świadczeniu	210
2.4 Państwowe systemy emerytalne	213
2.5 Wnioski	214

Część IV. EDUKACJA	217
Rozdział 10. Kluczowe zagadnienia ekonomii edukacji	219
1. Cele: co rozumiemy pod pojęciem „dobre” wykształcenie?	219
2. Pomiar zysków płynących z edukacji	223
2.1 Pomiar nakładów oraz wyników	223
2.2 Określenie przyczyn: hipoteza selekcji [<i>screening hypothesis</i>]	225
3. Efektywny poziom wydatków edukacyjnych	227
3.1 Analiza ilościowa	227
3.2 Analiza jakościowa	228
Rozdział 11. Problemy z informacją	232
1. Problemy z informacją na rynku edukacyjnym	232
1.1 Edukacja szkolna: argument przeciw rynkowi	232
1.2 Szkolnictwo na poziomie wyższym: argument na rzecz rynku	234
1.3 Wnioski dla polityki	235
2. Problemy z informacją, ryzyko oraz niepewność na rynkach kapitałowych	237
2.1 Ryzyko i niepewność po stronie pożyczkobiorcy	237
2.2 Ryzyko i niepewność po stronie pożyczkodawcy	239
Rozdział 12. Konstruowanie pożyczek studenckich	241
1. Po co są kredyty studenckie?	242
2. Metody spłat: kredyt typu hipotecznego	244
2.1 Problemy z efektywnością i równością	245
2.2 Problemy administracyjne	246
3. Metody spłat: pożyczka uzależniona od dochodu	248
3.1 Określenie niedoskonałości rynku kapitałowego	248
3.2 Argumenty filozoficzne	249
3.3 Instytucja spłat pożyczek uzależnionych od dochodu	250
4. Inne cechy kredytów studenckich	252
4.1 Podstawowe elementy konstrukcyjne	252
4.2 Rynkowe stopy procentowe	253
4.3 Środki prywatne	254
Rozdział 13. Finansowanie edukacji na poziomie wyższym: możliwości	256
1. Wnioski płynące z teorii ekonomii	257
1.1 Siły rynkowe w edukacji na poziomie wyższym: kto powinien podejmować decyzje?	257

1.2 Kto powinien płacić?	260
1.3 Wylaniający się system	261
2. Nauki płynące z doświadczeń międzynarodowych	265
2.1 USA	265
2.2 Wielka Brytania	269
2.3 Holandia	275
2.4 Szwecja	276
2.5 Australia	278
2.6 Nowa Zelandia	281
2.7 Wnioski z doświadczeń międzynarodowych	282
3. Wnioski	286
3.1 Mylne założenia budowy systemu szkolnictwa wyższego	286
3.2 Strategia finansowania kształcenia na poziomie wyższym	292

Rozdział 14. Problemy edukacji w XXI wieku 295

1. Finansowanie prywatne	295
1.1 Problem klasyfikacyjny	296
1.2 Finansowanie ze źródeł prywatnych	298
1.3 Przykłady	305
2. Pożyczki studenckie w dobie międzynarodowego przepływu siły roboczej	308
3. Racjonalizowanie finansowania kształcenia ponadobowiązkowego	310
4. Indywidualne konta edukacyjne	311

Część V. PAŃSTWO DOBROBYTU W ZMIENIAJĄCYM SIĘ ŚWIECIE 315

Rozdział 15. Państwo dobrobytu w krajach postkomunistycznych .. 317

1. Prosta analiza transformacji	318
1.1 Stary ład	318
1.2 Wyniki transformacji	319
1.3 Obrane kierunki reform	323
2. Ubezpieczenie: wspieranie dostosowania się rynku pracy	324
2.1 Problem	324
2.2 Kierunki zmian polityki	325
3. Emerytury	330
3.1 Problem	330
3.2 Kierunki zmian polityki	332

4. Edukacja	338
4.1 Wyzwania transformacji	339
4.2 Kierunki zmian polityki: dostosowanie kształcenia do wymogów gospodarki rynkowej	342
Rozdział 16. Państwo dobrobytu w zmieniającym się świecie	345
1. Czy „kryzys” jest kryzysem?	345
2. Kontynuacja państwa dobrobytu	353
Bibliografia	357
Indeks osób	373